

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки та підприємництва
ім. проф. І.М.Брюховецького

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 26 «Проектний аналіз і бізнес- планування»
(обов'язковий)
частина друга – Бізнес планування (4 курс)

Реалізується в межах освітньої програми **Економіка**
за спеціальністю **051 «Економіка»**
на **першому (бакалаврському)** рівні вищої освіти

Розробник: (_____) Терещенко С.І. професор кафедри

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва ім. проф. І.М Брюховецького	протокол від 02 червня 2026 № 16
	Завідувач _____ кафедри О. Ковбаса

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ (Н. Строченко)

Декан факультету, де реалізується освітня програма _____ (С. Лукаш)

Рецензію на робочу програму (додається) надали: О. Ковбаса

І. Назаренко

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____ Н. Баранік

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 2026 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Проектний аналіз і бізнес-планування/ частина друга «Бізнес планування»			
2.	Факультет/кафедра	Економіки та менеджменту/економіки та підприємництва ім. проф. І.М. Брюховецького			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність, складовою яких є ОК	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність/ 076 «Підприємництво та торгівля »			
5.	Рівень НРК	6			
6.	Семестр та тривалість вивчення	6 семестр			
7.	Кількість кредитів ЄКТС	3			
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття) заочна			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	44
		30	16	–	
9.	Мова навчання	українська			
10.	Обмеження	Інвестиційний аналіз, Фінансовий аналіз, Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків, Інвестиційне проектування			
11.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент “Бізнес-планування” спрямований на формування у здобувачів знань і практичних навичок розроблення та обґрунтування бізнес-планів у сфері підприємництва. Охоплює основи планування бізнесу, аналіз ринку, оцінювання ресурсів, фінансових показників і ризиків, а також підготовку управлінських рішень для реалізації бізнес-проектів. «Бізнес планування» завершується підсумковим контролем у формі іспиту			
12.	Мета освітнього компонента	Сформувати у здобувачів вищої освіти систему знань і практичних навичок з розроблення, обґрунтування та оцінювання бізнес-планів, а також уміння аналізувати ринкове середовище, визначати ресурси, фінансові показники та ризики для прийняття ефективних підприємницьких рішень.			
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1.Освітній компонент базується на дисциплінах з циклу бакалаврської підготовки: « Мікроекономіка», « Економіка підприємств», «Менеджмент», Економіко-математичні методи і моделі». 2.Освітній компонент є основою для дисциплін: «Оцінка потенціалу підприємства та обґрунтування господарських рішень з урахуванням ризиків», «Стратегія підприємницької та біржової діяльності»			
14.	Політика академічної доброчесності	Списування – завдання не зараховується. Використання заборонених засобів під час контрольних засобів – відповідь не зараховується. Плагіат – завдання не зараховується.			
15.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1904			

Ключові слова: проєкт, інвестиції, економічна ефективність, грошові потоки, ризик, NPV, IRR.

Координатор ОК Світлана Терещенко професор кафедри економіки та підприємництва ім. проф. І. М. Брюховецького (ауд.№405 корпус економічного факультету); 097- 265-04-42, s.i.terechenko@gmail.com

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення дисципліни «Проектний аналіз і бізнес-планування» студент очікувано буде здатен:	Як оцінюється ДРН						
	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 10	ПРН 13	ПРН 17	ПРН 23	
ДРН 1. Вміти застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	X						Тести множинного вибору
ДРН 2. Вміти використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.		x					Тести множинного вибору
ДРН 3. Вміти професійно проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.			x				Тести множинного вибору, виконання розрахункового завдання
ДРН 4. Вміти ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.				x			Тести множинного вибору, виконання розрахункового завдання
ДРН 5. Вміти професійно виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.					X		Тести множинного вибору, виконання розрахункового завдання
ДРН 6. Вміти демонструвати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення	x						Тести множинного вибору

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Розподіл в межах загального бюджету часу, денна/заочна			Рекомендована література
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	Пз		

Тема 1. Сутність та призначення бізнес-планування 1. Дайте визначення поняттям «бізнес-планування» та «бізнес-план». Яке місце вони займають у системі планування діяльності підприємства? 2. Які основні цілі та функції бізнес-плану? Для кого він розробляється (внутрішні та зовнішні цілі)? 3. У чому полягає принципова відмінність бізнес-плану від техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) та інвестиційного проєкту?	2	2	5	
Тема 2. Класифікація та види бізнес-планів 1. За якими основними ознаками класифікуються бізнес-плани? Наведіть приклади. 2. У чому полягають особливості стартового бізнес-плану (для нового підприємства) та бізнес-плану розвитку вже існуючої компанії? 3. Для яких цілей може використовуватися бізнес-план антикризового управління або бізнес-план для отримання кредиту?	2	2	5	
Тема 3. Структура та логіка розробки бізнес-плану 1. Опишіть типову структуру бізнес-плану. Які розділи є обов'язковими, а які можуть змінюватися залежно від мети? 2. Яка загальна логіка та послідовність етапів розробки бізнес-плану? 3. Які існують вимоги до оформлення та стилю написання бізнес-плану?	2	2	5	
Тема 4. Аналіз ринку та маркетинговий план 1. Які дослідження та аналіз необхідно провести для оцінки ринку в межах бізнес-плану? 2. Які ключові елементи включає в себе маркетинговий план? Опишіть складові: цінова політика, збутова політика, просування продукту. 3. Як визначити та описати цільову аудиторію та конкурентні переваги проєкту?	-	2	5	
Тема 5. Виробничий та організаційний плани 1. Яка мета та які основні розділи виробничого плану? 2. Що включає в себе організаційний план? Як він описує структуру управління та кадрові потреби? 3. Як у бізнес-плані обґрунтовується вибір технологій, обладнання та місця розташування підприємства?	2	2	5	
Тема 6. Фінансовий план та оцінка ефективності 1. Які основні форми фінансової звітності включаються до фінансового плану (прогнозний звіт про фінансові результати, прогнозний баланс, звіт про рух грошових коштів)? 2. Які основні показники використовуються для оцінки ефективності бізнес-плану (NPV, IRR, термін окупності, індекс рентабельності)? 3. Як розрахувати точку беззбитковості проєкту та	2	2	5	

яке її значення для аналізу?				
Тема 7. Аналіз та управління ризиками 1. Дайте визначення поняттю «ризик» у бізнес-плануванні. Які основні види ризиків ви знаєте? 2. Які методи використовуються для оцінювання впливу ризиків на проєкт? 3. Які існують способи мінімізації та управління ризиками (диверсифікація, страхування, резервування)?		2	5	
Тема 8. Бізнес-моделювання 1. Що таке бізнес-модель та яке її значення в процесі бізнес-планування? 2. Опишіть структуру бізнес-моделі за методом Остервальдера (Canvas). З яких ключових блоків вона складається? 3. Як бізнес-модель пов'язана з бізнес-планом? У чому їхня спільна мета та відмінності?	2	6	5	
Тема 9. Інформаційне забезпечення та програмні засоби 1. Яке інформаційне поле необхідне для якісної розробки бізнес-плану? 2. Які сучасні інформаційні технології та програмні продукти використовуються для бізнес-планування? 3. У чому переваги використання спеціалізованого програмного забезпечення (наприклад, Project Expert, MS Excel) для фінансових розрахунків?	2	2	5	
Тема 10. Презентація та захист бізнес-плану 1. Які цілі та завдання ставляться перед презентацією бізнес-плану? 2. Яких основних принципів слід дотримуватися під час публічного захисту бізнес-плану? 3. Як підготувати ефективну презентацію та відповісти на потенційні запитання інвесторів або кредиторів?	-	6	1	
ВСЬОГО	14	30	46	90

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1. Вміти застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	Лекція, практичне заняття, дискусія	Тести множинного вибору
ДРН 2. Вміти використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.	Лекція, практичне заняття, дискусія	Тести множинного вибору
ДРН 3. Вміти професійно проводити аналіз	Лекція, практичне заняття,	Тести множинного

функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	дискусія	вибору, виконання розрахункового завдання
ДРН 4. Вміти ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.	Лекція, практичне заняття, дискусія	Тести множинного вибору, виконання розрахункового завдання
ДРН 5. Вміти професійно виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	Лекція, практичне заняття, дискусія	Тести множинного вибору, виконання розрахункового завдання
ДРН 6. Вміти демонструвати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення	Лекція, практичне заняття, дискусія	Тести множинного вибору

5. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	ІРЗ (індивідуальне розрахункове завдання)	50/50%	Протягом семестру
2.	Тестування	20/20%	Протягом семестру
3.	Залік	30/30%	В кінці семестру

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тестування	0 балів	5-15 балів	16-20 балів	21-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
ІРЗ	0 балів	5-15 балів	16-20 балів	21-30 балів
	Завдання не виконано	Методика виконання вірна, але наявні суттєві помилки	Завдання виконано, але існують несуттєві помилки	Завдання повністю виконано. Помилки відсутні
Іспит	0 балів	5-15 балів	16-20 балів	21-30 балів
	Завдання не виконано (методика та відповіді неправильні)	Хід виконання вірний, але наявні суттєві помилки, відповіді, в основному неправильні	Завдання виконано, але існують несуттєві помилки	Завдання повністю виконано. Помилки відсутні

5. 2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування в (Kahoot / Quizizz / Moodle)	По закінченню кожного модуля
2	Заповнення відомостей самооцінювання	По закінченню відповідної теми
3	Письмовий зворотний зв'язок на ІРЗ	Протягом 1 тижня після виконання
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ІРЗ	Під час виконання ІРЗ

5.3. Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74	задовільно	
60-68		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники/посібники

1. Македон В. В. Бізнес-планування. Київ: Центр учбової літератури . 2022, с.236 с.
2. Симак А. В., Войцеховська В. В., Зарицька О. Л Бізнес-план у підприємницькій діяльності.. К: Видавництво «Новий Світ». 2025, с.282 с.
3. Тарасюк Г. М. Бізнес-план: Розробка, обґрунтування та аналіз. Навчальний посібник, 3-тє вид., стереотипне, К: Каравела , 2024.с.280.

6.2. Додаткові джерела

1. Терещенко С.І., Петухов А.Ю. Впровадження системи оперативного бюджетування на підприємствах середнього бізнесу. Підприємництво та інновації. № 30 .2024. с. 78-81 <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/636>

2. Терещенко С.І., Гарбуз Є.О. Розробка стратегії розвитку підприємницької діяльності суб'єктів малого бізнесу. 4 Міжнародна наук.-практ конференція: «Сучасне підприємництво: проблеми теорії та практики». Дніпро...: НТУ «Дніпровська академія», 2023.с. 11-13.

3. Терещенко С.І., Звоновський Р.А. Формування бізнес-середовища для функціонування суб'єктів малого підприємництва. Підприємництво та інновації. №25.2022. с.87 -93 <http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/546>

6.3. Програмне забезпечення

1. Apache OpenOffice [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.openoffice.org/> .

2. Maple Calculator [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.maplesoft.com/products/MapleCalculator/> .

3. Microsoft Project [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/project/project-management-software> .

4. Openoffice. Projectlibre [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.projectlibre.com/openoffice> .

5. Онлайн-калькулятори з лінійного програмування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://math.semestr.ru/simplex/simplex_manual.php .

6.4. Інформаційні ресурси:

1. <https://rm.coe.int/ukr-risk-assessment-final/16809eefb4>

2. <https://zakon.isu.net.ua/sites/default/files/normdocs/i>